

Lãi suất ảnh hưởng đến thị trường chứng khoán như thế nào?

Thứ tư, 13 Tháng 10 2010 16:26 **Phạm Thảo**

Lãi suất ảnh hưởng đến thị trường chứng khoán như thế nào? Câu chuyện về lạm phát, lãi suất cùng với sự chững lại của thị trường chứng khoán thời gian gần đây dường như đang thu hút sự quan tâm lớn của nhiều người. Trong phạm vi bài viết này, tôi mạn phép xin được lạm bàn một chút về mối quan hệ giữa lãi suất và thị trường chứng khoán. Giữa chúng thật ra có mối quan hệ thế nào? Và chúng ảnh hưởng đến cuộc sống của chúng ta ra sao?

Lãi suất

[cuuduongthancong . com](http://cuuduongthancong.com)

Bình thường, lãi suất thực chất không là gì khác hơn ngoài chi phí mà một người phải trả cho việc sử dụng tiền của người khác. Đối với hầu hết chúng ta thì thuật ngữ- lãi suất-- có lẽ là không có gì xa lạ. Nếu ai đã từng có vay tiền của ngân hàng để trang trải chi phí học hành, hay để mua nhà trả góp theo các chương trình hấp dẫn của các ngân hàng, hay đơn giản là vay vốn về đầu tư cho các dự án đang cần tài trợ thì hơn ai hết họ là những người hiểu rõ nhất về --lãi suất--. Thế nhưng câu chuyện về lãi suất khi nó chạy sang thị trường chứng khoán lại không dừng lại ở đó. Thuật ngữ - lãi suất-- mà chúng ta đề cập ở đây vượt xa hơn ý nghĩa của chính nó trong các ví dụ trên.

[cuuduongthancong . com](http://cuuduongthancong.com)

Lãi suất có thể ảnh hưởng đến toàn bộ nhà đầu tư chính là lãi suất chiết khấu của ngân hàng trung ương (ở VN là ngân hàng nhà nước). Lãi suất chiết khấu là chi phí mà các ngân hàng thương mại phải trả cho việc vay tiền từ ngân hàng trung ương. Nói rõ ràng hơn thì khi các

ngân hàng thương mại cần tiền, họ có thể vay ở ngân hàng trung ương bằng cách mang chiết khấu các giấy tờ có giá với một lãi suất do ngân hàng trung ương công bố từ trước, gọi là lãi suất chiết khấu.

Nhưng tại sao con số này lại quan trọng đến như vậy?

Bởi đó là một trong những cách hữu hiệu nhất mà ngân hàng trung ương nỗ lực để kiểm soát lạm phát. Hiện tượng sức mua của tiền bị giảm, đồng tiền mất giá liên tục trong một thời gian dài, không phải do các yếu tố bất thường gây ra thì đó chính là lạm phát. Không một quốc gia nào muốn để lạm phát ở mức cao. Việt Nam cũng không nằm ngoài mục tiêu đó, chúng ta đang cố gắng khống chế tỷ lệ lạm phát ở mức 8%. Bằng việc thay đổi lãi suất chiết khấu, ảnh hưởng đến lượng cung tiền trong xã hội, ngân hàng trung ương hy vọng có thể kiểm soát lạm 1068516.jpgphát. Đây cũng là cách làm phổ biến của hầu hết các quốc gia.

Hiểu một cách cơ bản nhất thì khi ngân hàng trung ương gia tăng lãi suất chiết khấu tức là họ đang nỗ lực làm cho lượng cung tiền trong xã hội giảm bằng cách tạo chi phí vay tiền đắt hơn.

Hiệu ứng của sự gia tăng lãi suất chiết khấu

Khi ngân hàng trung ương tăng lãi suất chiết khấu, việc này sẽ không tác động ngay lập tức lên thị trường chứng khoán. Thay vì vậy, lãi suất chiết khấu lại có những tác động trực tiếp theo cách của riêng nó. Nó khiến cho việc vay tiền của ngân hàng thương mại từ ngân hàng trung ương trở nên đắt hơn. Tuy nhiên, sự gia tăng lãi suất chiết khấu không chỉ dừng lại ở đó, nó còn tạo nên tác động lan truyền ảnh hưởng đến hầu hết các cá nhân và doanh nghiệp.

Tác động gián tiếp đầu tiên của việc gia tăng lãi suất chiết khấu: các ngân hàng sẽ tăng lãi suất cho vay đối với khách hàng. Khách hàng cá nhân bị ảnh hưởng thông qua việc lãi suất tăng đối với thẻ tín dụng và các khoản vay ngắn hạn khác. Song song đó, các cá nhân cũng có thể sẽ hạn chế mức vay nợ xuống, do vậy lúc này người tiêu dùng sẽ có ít tiền hơn để chi tiêu. Sau cùng, mỗi tháng mọi người đều phải trả tiền cho các hoá đơn và khi các hoá đơn này trở nên đắt hơn thì khoản thu nhập dự phòng của mỗi gia đình sẽ trở nên ít hơn.

Lãi suất chiết khấu tác động đến các khách hàng tiêu dùng cá nhân, đến lượt mình sự thay đổi trong hành vi của người tiêu dùng cá nhân lại ảnh hưởng đến các doanh nghiệp, tuy nhiên với doanh nghiệp ảnh hưởng của sự tăng lãi suất chiết khấu không chỉ có thế, họ còn chịu tác động nhiều hơn. Dễ thấy, chính bản thân các doanh nghiệp cũng cần vay tiền từ ngân hàng thương mại để duy trì hoạt động và mở rộng sản xuất. Một khi các khoản vay từ ngân hàng trở nên đắt hơn thì các doanh nghiệp sẽ có tâm lý ngại vay tiền và thực tế thì họ phải trả lãi suất cao hơn cho các khoản vay. Với một doanh nghiệp trong thời kỳ tăng trưởng thì điều này có thể tác động nghiêm trọng, doanh nghiệp phải thu hẹp phạm vi hoạt động và kết quả là lợi nhuận bị giảm sút.

Tác động đến thị trường chứng khoán

Rõ ràng, sự thay đổi trong lãi suất chiết khấu đã ảnh hưởng đến hành vi của các cá nhân cũng như các doanh nghiệp, nhưng câu chuyện không chỉ có như vậy mà thị trường chứng khoán cũng bị ảnh hưởng. Như chúng ta đã biết, một trong những cách để định giá một doanh nghiệp chính là đưa tất cả các dòng tiền kỳ vọng trong tương lai chiết khấu về hiện tại. Lấy giá trị của doanh nghiệp chia cho số lượng cổ phần đang lưu hành ta có giá trị một cổ phần. Giá chứng khoán thay đổi tùy theo các kỳ vọng khác nhau của nhà đầu tư về công ty ở các

thời điểm khác nhau. Do đó mà nhà đầu tư sẵn sàng mua hoặc bán cổ phần ở các mức giá khác nhau.

Một khi doanh nghiệp bị thị trường nhìn thấy là sẽ cắt giảm các chi phí đầu tư tăng trưởng hoặc là doanh nghiệp đang tạo ra lợi nhuận ít hơn vì chi phí vay nợ tăng cao hoặc là doanh thu sụt giảm do người tiêu dùng thì dòng tiền tương lai được dự đoán sẽ giảm đi. Và hệ quả là giá cổ phần của doanh nghiệp sẽ thấp xuống. Nếu số lượng doanh nghiệp trên TTCK có sự sụt giảm này đủ lớn thì xét toàn bộ thị trường, chỉ số thị trường chứng khoán sẽ giảm.

Tác động đến đầu tư

Đối với nhiều nhà đầu tư, thị trường đi xuống hoặc giá chứng khoán sụt giảm là điều không hề mong muốn. Nhà đầu tư nào cũng kỳ vọng giá trị khoản đầu tư của mình sẽ không ngừng tăng lên, có thể là ở dạng lãi vốn, cổ tức hoặc cả hai. Nhưng với kỳ vọng về sự tăng trưởng trong tương lai thấp hơn và dòng tiền trong tương lai của doanh nghiệp không tốt như mong đợi, chắc chắn không nhà đầu tư thông minh nào tiếp tục đánh giá cao doanh nghiệp, nhà đầu tư sẽ mong đợi ít hơn khi sở hữu các cổ phần.

Hơn nữa, đầu tư vào cổ phiếu có thể được xem là rủi ro hơn so với việc đầu tư vào các lĩnh vực khác. Khi ngân hàng trung ương công bố tăng lãi suất chiết khấu, thường sẽ kèm theo là các chứng khoán chính phủ mới được phát hành thí dụ như trái phiếu chính phủ. Đây được xem là cơ hội đầu tư an toàn nhất. Nói cách khác, lúc này tỷ suất sinh lợi phi rủi ro sẽ tăng và do đó đầu tư vào trái phiếu chính phủ và các cơ hội đầu tư tương tự trở nên hấp dẫn hơn. Nếu nhà đầu tư vẫn tiếp tục trung thành với các cổ phiếu thì họ sẽ nâng tỷ suất sinh lợi đòi hỏi của mình lên để bù đắp cho phần rủi ro tăng thêm một lượng gọi là phần bù rủi ro. Tỷ suất sinh lợi mong đợi từ việc nắm giữ cổ phiếu bao gồm tổng của tỷ suất sinh lợi phi rủi ro

và phần bù rủi ro thị trường. Dĩ nhiên là độ lớn của phần bù rủi ro khác nhau với mỗi nhà đầu tư, tùy thuộc vào khả năng chịu đựng rủi ro cũng như doanh nghiệp mà họ đầu tư. Tuy nhiên nói một cách tổng quát thì, khi ngân hàng trung ương tăng lãi suất chiết khấu, lãi suất phi rủi ro cũng tăng theo, và do đó tổng tỷ suất sinh lợi đầu tư đòi hỏi cũng sẽ tăng. Do vậy, nếu phần bù rủi ro đòi hỏi giảm trong khi tỷ suất sinh lợi tiềm năng vẫn như cũ hoặc thậm chí là thấp hơn, thì chắc là nhà đầu tư sẽ cảm thấy đầu tư vào cổ phiếu trở nên rủi ro hơn và kết quả là họ sẽ chuyển tiền của mình vào các lĩnh vực đầu tư khác.

Thay lời kết

Lãi suất ảnh hưởng nhưng không quyết định thị trường chứng khoán

Lãi suất thông qua các phương tiện thông tin đại chúng như báo đài, ti vi, mạng internet dễ dàng được người tiêu dùng biết đến và thật sự thì nó có một tác động rộng lớn khác nhau đối với cả nền kinh tế. Khi lãi suất chiết khấu gia tăng, hiệu ứng tổng thể là nó sẽ làm giảm lượng cung tiền nhằm mục đích duy trì lạm phát ở mức thấp. Nó cũng làm cho việc vay tiền của các cá nhân và doanh nghiệp trở nên đắt hơn, nó tác động đến hành vi tiêu dùng của các cá nhân và chiến lược kinh doanh của các doanh nghiệp, gia tăng chi phí cho các doanh nghiệp, khiến cho thu nhập thấp hơn và cuối cùng là nó có khuynh hướng làm cho thị trường chứng khoán trở nên kém hấp dẫn hơn đối với các nhà đầu tư.

Tuy nhiên phải luôn nhớ rằng, mỗi sự kiện và kết quả luôn có liên hệ với nhau. Lãi suất không phải là yếu tố có tính quyết định đối với giá chứng khoán và có rất nhiều cách thức khác nhau để xem xét sự thay đổi của giá chứng khoán và khuynh hướng thị trường - một sự gia tăng trong lãi suất chiết khấu chỉ là một trong những cách đó. Do vậy, không ai có thể tự

tin nói rằng một công bố gia tăng lãi suất chiết khấu của ngân hàng trung ương có thể tạo nên ảnh hưởng xấu đến toàn bộ giá chứng khoán.

<http://ecvin.net/Chung-khoan-stock/Lai-suat-anh-huong-den-thi-truong-chung-khoan-nhu-the-nao.html>

cuu duong than cong . com

cuu duong than cong . com